N°. 151. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag 26 en 27 Junij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (24 Junij) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101¾; O. Metall. 103⅞; Sp. Ardoin 43⅞, 43, 43⅜, 43; Differed. 1834, 21; Passieve 13¾; Differed. 15¼; Nap. renten 95; B. Tavolière 64; Sicil. 93½; Rom. L. 102⅞; Id. te Antw. 101¾; Braz. 87. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ¼ pCt. verlies.

[illegible]

[illegible] den [illegible] Junij.

Het Journal des Débats spreekt van eene dépêche uit Bayonne ontvangen, volgens welke de karlistische aanvoerders den 16den dezer aan don *Carlos* zouden verklaard hebben, dat hunne troepen, bij gebrek aan levensmiddelen, besloten hadden zich naar Arragon te begeven. Men zou getracht hebben hen te vreden te stellen, door den laatsten voorraad in Amesçoas bijeengebragt, uit te deelen, doch er moest den 19den andermaal krijgsraad gehouden worden.

— De bijzondere berigten van de grenzen vermelden dat het hoofdkwartier van don *Carlos* den 16den nog altijd te Villafranca was gevestigd, en dat de generaal *Villareal* ad interim met het opperbevel werd belast, terwijl *Eguya* zich tot herstel zijner gezondheid naar de baden van Elorrio en Cestona zou begeven.

Voorts schrijft men dat de karlisten hunne positien aan den kant van St. Sebastiaan blijven versterken, en dat vier bataillons christinos zich van le Passage naar Bilbao hebben begeven, waar men zeer op ondersteuning had aangedrongen.

Volgens bijzondere berigten eindelijk uit Sarragossa zoude *Cabrera*, in het district van Terreul, bij het dorp Scarrion, eene vijandelijke kolonne hebben overvallen en 1300 krijgsgevangenen gemaakt.

— De ministeriële dagbladen vermelden, dat men van de Afrikaansche kust tijding heeft tot den 16den dezer. De generaal *Bugeaud* had met zijne troepen het kamp van Tafna verlaten, den vijand onderscheidene malen geslagen en zich naar Oran begeven, om daar middelen van vervoer te verkrijgen. Hij zou vervolgens naar de legerplaats terugkeeren en van daar naar Tlemecen op weg gaan, om de bezetting dier plaats van levensmiddelen te voorzien. Deze berigten zijn door het vrachtschip *la Lionne* overgebragt.

— Te Toulon had men reeds den 18den, door het stoomschip *de Styx*, de tijding ontvangen, dat het Fransche leger in beweging was, en in twee kolonnes zich eenen weg naar Oran zoude banen. De bezetting van het eiland Rashgoun werd aanzienlijk versterkt, en waren aldaar drie stoomschepen achtergelaten om de gemeenschap met Oran te onderhouden.

Hetzelfde vaartuig had in zee de linieschepen *de Jena* en *Sante Petri* ontmoet, die naar de straat van Gibraltar koers zettede. Met dit laatste brengt men in verband dat de zee-prefect van Toulon in den morgen van den 18den bevel ontvangen had, om ook de linieschepen *de Stad Marseille* en *de Scipio* ten spoedigste zee te doen kiezen, gelijk dan ook het eerste reeds in den nacht van den 20sten de reede had verlaten. Alle deze vaartuigen meende men zouden bestemd zijn om den eisch tot genoegdoening, aan den keizer van Marokko gerigt, eenigen nadruk bij te zetten. De kolonel *de Larue* met die onderhandeling belast, is insgelijks den 20sten van Toulon vertrokken, zich allereerst met de stoomboot *la Chimère* naar Algiers begevende.

In 't algemeen heerscht er in de Zuidelijke havens een ongewone drukte

— Eene menigte wetsontwerpen, door de afgevaardigden aangenomen, zijn gisteren bij de kamer der pairs ter tafel gebragt. De heer *Dubouchage* heeft zich bij die gelegenheid andermaal beklaagd, dat men aan dit ligchaam allen zedelijken invloed ontnam, door hetzelve bij het einde der zitting met de belangrijkste voordragten te overladen, en terwijl de kamer van gedeputeerden reeds genoegzaam ontbonden is, alle verdere beraadslaging, immers het regt om amendementen voor te stellen, nutteloos te maken. Deze bedenking vond eenigen weerklank, immers men heeft geweigerd, op voorstel van den president, dadelijk de commissien te benoemen, die het budget zouden onderzoeken, maar integendeel op de handhaving van het reglement aangedrongen, naar hetwelk alle voordragten vooraf in de bureaux in overweging moeten worden genomen. Toen men eindelijk tot de discussie van een wetsontwerp zoude overgaan, was de kamer niet voltallig om te beraadslagen.

— Volgens den *Constitutionnel* hebben andermaal een dertigtal uitgewekene Polen bevel gekregen om de hoofdstad binnen vijf dagen te verlaten.

— Heden (22 Junij) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 108,30; 3 pCt. 80,35; Nap. renten 100,30; Sp. Ardoin 42⅞; Differed. 15¼; Passieve 13¼; Rom. L. 103⅞.

NEDERLANDEN.

[illegible] den 25sten Junij.

Z. M. de Koning heeft dezer dagen de staats-commissie ingesteld bij besluit van 9 Januarij 1833 (Staatsblad n°. 1), tot onderzoek der reclames wegens het kadaster, ontbonden, met dankbetuiging aan de leden en den secretaris derzelve commissie voor hunne aan den Staat bewezen belangrijke en ijverige diensten, aan welke daarbij tevens eervol ontslag met betuiging van Zr. Ms. tevredenheid is verleend.

— Aan den luitenant-kolonel der artillerie *M. H. Steenbergen* is eervol ontslag verleend als kommandant der Koninklijke Militaire Akademie.

Tot eersten kommandant dier Akademie is benoemd de luitenant-kolonel *H. G. Seelig*, van den staf der artillerie, en tot tweeden kommandant de eerste kapitein-ingenieur *J. P. Delprat*.

— De ontvanger der directe belastingen te Haarlem, jonkheer *J. W. Druyvestyn*, is uit die betrekking eervol ontslagen en benoemd tot bewaarder van het kadaster te Leiden, in plaats van den heer *P. Schaeffer*, welke in dezelfde betrekking naar Gorinchem is verplaatst, ter vervanging van den heer *C. P. L. van Kinschot*, aan wien eervol ontslag is verleend.

— Aan den heer *L. Marchant*, te Parijs, is voor den tijd van vijf jaren verleend octrooi op het invoeren in de Nederlanden van een nieuw stelsel van ijzeren spoorweg, onder den naam van beweegbaren ijzeren spoorweg.

— De *Onpartijdige* berigt, dat de generaal-majoor *George*, opperbevelhebber der vesting 's Hertogenbosch, het aldaar uitkomende dagblad de *Noord-Brabander*, tot nader order, heeft verboden te verschijnen.

— Een te Arendal in Noorwegen aangekomen schipper verhaalt, op den 5den Junij het Nederlandsche eskader op de hoogte van Doggersbank kruisende te hebben gezien en van de equipagie vernomen te hebben, dat men nog andere oorlogschepen was wachtende, die zich met het smaldeel zouden komen vereenigen.

— In het *Amsterdamsche Handelsblad* leest men het volgende:

» Het navolgende voorval moge strekken tot waarschuwing van ieder Nederlander, welke voornemens mogt zijn om zich naar Belgie te begeven:

» Een koopman hier ter stede, die handelszaken in Belgie en in Frankrijk te regelen had, voorzag zich, behalve van een gewoon Nederlandsch paspoort, ook nog van een paspoort afgegeven door den Franschen konsul te Amsterdam, en had bovendien de voorzigtigheid zich de vergunning van den heer *François*, *Administrateur de la sûreté publique* in Belgie te verschaffen. In de vorige week te Westwezel gekomen, werd hem daar door den burgemeester tegen afgifte van het Fransche paspoort een Belgische ter hand gesteld, waarmede hij zich volgens de voorwaarden zijner toelating in Belgie, vervoegd heeft bij bovengemelden heer *François*, dien hij echter eerst na herhaalde vergeefsche pogingen mogt zien. Na eerst op de meest onheusche wijze door den belgischen ambtenaar behandeld te zijn, werd hem, gelast later terug te komen, en toen werd hij door den heer *François* opgewacht, in bijzijn van twee gendarmes, die van laatstgenoemden den last ontvingen, om onzen stadgenoot naar het huis van arrest en van daar van post tot post naar de grenzen te geleiden, zonder dat tot deze kwade bejegening eenige reden bestond en zonder dat men zich verwaardigde, deswege eenige opheldering te geven. Alleen door de intercessie van eenige geaccrediteerde inwoners van Brussel heeft de heer *François* zich laten bewegen om zijn eerste bevel in zoover te wijzigen, dat hij den gearresteerde ontsloeg, onder voorwaarde dat deze zich binnen vier-en-twintig uren van het belgische grondgebied zoude verwijderen, van welken termijn men niet dan met veel moeite eene verlenging tot tweemaal [illegible] heeft verkregen.

» Zoo begrijpt men thans in Belgie het beginsel [illegible] jegens vreemdelingen en den hoog geroemden eerbied voor de

individuele vrijheid, van welker schending de Belgen ons gouvernement met zooveel geschreeuw beschuldigd hebben, toen hetzelve aan eenen *Cauchois-Lemaire*, *Guyet*, *Ballet*, *Jador* en den beruchten *Fontan* het vrije verblijf in het koningrijk niet wilde vergunnen. En, even wel konden deze fransche vlugtelingen die zich zonder voorkennis onzer regering hier, wilden vestigen, om hun vroeger bedrijf als gevaarlijk voor onze inwendige rust en veiligheid beschouwd worden, terwijl de Nederlander, dien men thans uit Belgie verdreven heeft, een geacht koopman is, vreemd aan alle staatkundige bemoeijenissen en die zich daarenboven naar Belgie begeven had op de speciale vergunning van het belgische bewind."

Men heeft over Engeland berigten uit Lissabon tot den ... dezer, die echter niets belangrijks vermelden, dan dat Prins *Ferdinand* voornemens was eene binnenlandsche reis te ondernemen, op welke hij Oporto en andere steden dacht te bezoeken. Men meende dat het doel van die reis was op de aanstaande verkiezingen, die voor den 3den Augustus moeten afgeloopen zijn, eenigen invloed uit te oefenen, omdat het bestuur daaraan het meeste gewigt schijnt te hechten, hebbende in het hoofd der aanschrijving daaromtrent gezegd, dat het lot van Portugal welligt in de aanstaande zitting der cortes zal worden beslist.

— De Engelsche dagbladen beginnen zich bitter te beklagen over de geringe medewerking die het Britsche legioen van de Spaansche troepen ondervindt. Volgens sommigen is de ontevredenheid zoo groot, dat een groot gedeelte der manschappen verlangen zou naar Engeland terug te keeren.

Volgens de laatst aangenomen staatsbegrooting van de standen van Denemarken kan de statistiek der Deensche krijgsmagt als volgt worden opgegeven: Het actief leger bedraagt in het geheel 30,000 man; de reserve 27,000, de nationale garde en de kustmilitie daaronder niet gerekend. De vloot bestaat uit 7 linieschepen, 8 fregatten, 16 brikken en korvetten, 62 kanonneersloepen, te zamen 1000 vuurmonden voerende. De kosten van het leger bedragen jaarlijks 2 millioenen thalers, die van de vloot, 1,500,000, te zamen ongeveer een vierde van 's lands inkomsten uitmakende, welk bedrag men als vrij drukkend voor het land kan aanmerken, waarom de standen dan ook, in hunne tegenwoordige zitting, op eene vermindering van de staande krijgsmagt en op de oprigting eener soort van landweer aangedrongen hadden.

— Te Parijs telt men op dit oogenblik 62,539 behoeftigen, waaronder niet begrepen zijn de personen, die van het gemeentebestuur onderstand erlangen; onder genoemd getal zijn 25,361 mannen, waarvan 10,862 jongens, en 37,178 vrouwen, waarvan 11,430 meisjes. Deze lieden naar hun beroep rangschikkende, vindt men, wat de manspersonen betreft, 5880 dagloonners en werklieden, 1743 gebouw-arbeiders, 1433 portiers, 1028 kruijers, 763 laarzenmakers, 418 kleedermakers, 238 waterdragers, 213 gewezen geëmploijeerden en schrijvers, 194 koetsiers, 156 voddezoekers, 148 schoenlappers, 120 gewezen huisbedienden, 1338 wier beroep niet duidelijk is gebleken, enz. De vrouwen worden geclassificeerd als volgt: 1351 koopvrouwen, 926 huismoeders, 790 portiersters, 703 waschvrouwen, 229 kinderen-oppassters, 173 zieken-bezorgsters, 142 gewezen dienstboden, 141 voddezoeksters, 3720 zonder stellig beroep, enz.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten Junij.

Uit Berlijn schrijft men van den 18den junij: In de eerste dagen der volgende maand zal Z. M. de Koning, volgens jaarlijksche gewoonte, zich wederom naar Töplitz begeven, waar het verblijf steeds weldadig op zijnen welstand werkt. Of Z. M. zich daarna naar de Rijnprovinciën begeven zal, tot bijwoning der herfstmanoeuvres, is zeer twijfelachtig. Men denkt, dat Z. M. het houden van de wapenschouwingen in die gewesten ditmaal aan den kroonprins en aan de overige prinsen van zijn huis zal overlaten.

— Z. M. de Koning van Beijeren heeft zijne goedkeuring gegeven aan een nieuw gewijzigd artillerie-stelsel, door den generaal-majoor vrijheer *von Zoller* uitgedacht en voorgedragen, 't welk nu, als gehouden voor de beste technische inrigting van de artillerie aller andere Staten van Europa, bij het Beijersche leger zou worden ingevoerd.

— Uit Rome schrijft men van den 11den junij: » Sedert de julij-revolutie heeft het pauselijk hof geenen nuntius te Parijs; de zaken worden bezorgd door den abt *Garibaldi*, die in de vorige maand tot internuntius werd benoemd, hetgeen men hier reeds als eenen beduidenden stap van toenadering tot het Fransche Koningshuis beschouwde. De laatste pauselijke nuntius in Frankrijk, onze tegenwoordige staats-secretaris, kardinaal *Lambruschini*, schijnt thans door de omstandigheden zich bewogen te hebben gevonden eenen nuntius in Parijs te benoemen. Zoo men hoort is de bisschop van Imola, graaf *Johann Maria Mastai Ferretti*, tot dezen post benoemd. In het tegenwoordig tijdstip, waarop de grootste mogendheden met den Koning der Franschen in de beste verstandhouding staan, en de Fransche Prinsen in Duitschland met de meeste onderscheiding werden ontvangen, is het voorzeker goed dat eene pauselijke nuntius te Parijs verschijnt, om het vertrouwen tusschen de beide regeringen te bevestigen. Hier heeft dit nieuws veel opzien gebaard, ofschoon men hetzelve sedert lange had kunnen verwachten; bij de bekende vredelievende gezindheden is het veeleer te verwonderen, dat die benoeming niet reeds een jaar vroeger geschied is."

— De prins *Leopold* van Salerno is den 10den dezer te Florence aangekomen, waar zich toen nog zijn neef, de koning der beide Sicilien bevond.

— Te Livorno is den 7den dezer van Genua voor anker gekomen het Amerikaansch eskader onder den kommodore *Elliot*, bestaande uit twee fregatten, eene korvet en eene goelet.

— Van de servische grenzen schrijft men van 10 Junij:

» Vorst *Milosch* bewoont voortdurend zijn zomerpaleis te Pojarevatz. Van eene vereeniging van notabelen, in betrekking van landsafgevaardigden, wordt heden niet gesproken; wel echter heeft de vorst van tijd tot tijd uitnoodigingen gedaan aan de hoofden der Knezen die den meesten invloed hebben, om met hen over landsaangelegenheden te beraadslagen; maar over de eigenlijke politieke organisatie kan nog niets bekend gemaakt worden, wijl de met goedkeuring der Knezen veranderde ontwerp-wetten, welke eenige maanden na 's vorsten terugkomst naar Konstantinopel gezonden werden, nog niet zijn terug ontvangen. Het schijnt dat dezelve te Petersburg en te Konstantinopel in overweging worden genomen. Over de reis van vorst *Milosch* naar Weenen hoort men thans niets meer. Sommigen beweren, dat de vorst de ijverzucht van Rusland vreest gaande te maken en daarom van de reis afgezien heeft. Maar dit komt vrij onwaarschijnlijk voor. Zooveel wordt als zeker opgegeven, dat hij bij den generaal *Fath* in Semlin, onderzoek gedaan heeft, of keizer *Nikolaas* bij de krooning van den keizer van Oostenrijk ook te Praag zoude komen; men vermoedt dat hij in dit geval eveneens de krooning zoude willen bijwonen."

— In Bosnie is het thans rustiger. De berigten van de grenzen luiden, dat er thans hoogstens eene grensbewaking vereischt wierd om de Bosniërs van verdere aanslagen terug te houden. Er zouden 400 gijzelaars naar Konstantinopel op weg zijn.

— Een ander berigt uit Konstantinopel van den 1sten junij, houdt nog het volgende, over het geschil van den Engelschen gezant met de Porte:

» Bij de diplomatieke verhandelingen van lord *Ponsonby* met betrekking den engelschman *Churchill*, heeft zich het gezamenlijke korps diplomatiek aan de zijde van den lord geschaard, daar men het gedrag van den Reis-effendi algemeen afkeurde, en de geheele zaak uit een Europeesch gezigtspunt beschouwde. Het werd algemeen erkend, dat de handelwijze der Porte in strijd is tegen de met alle christelijke mogendheden bestaande verdragen, voor wat betreft de regtsmagt waaronder de onderdanen der mogendheden staan. Lord *Ponsonby* heeft, ofschoon in eene andere stelling geplaatst, zijn doelwit volkomen bereikt, alhoewel er nog vele Engelschen zijn die het betreuren, dat er ter zake van dit enkel geval, voor het oogenblik zoo vele belangen in de waagschaal worden gesteld. Men herinnert zich het geval, 't welk nog niet lang geleden met den baron *Roussin* plaats vond, die namelijk de uitlevering verderde van eenen onder Fransche bescherming staanden knaap, welke tegen den wil zijner ouders het Islamismus omhelzen wilde; doch die daarna uit vrees van ernstige verwikkelingen met de Porte de geheele zaak op haar beloop liep." (Van het ontzet van den Reis-effendi wordt ook in deze berigten geen gewag gemaakt.)

Van het legerkamp van *Reschid* pacha waren te Konstantinopel vier tartaren aangekomen, welke berigten tot den 20sten mei overbragten. Volgens dezelve waren er op onderscheidene punten van Sijrie ernstige onlusten uitgebroken, waardoor *Ibrahim* pacha verlang de handen vol zou krijgen. Naar het scheen hadden de berigten wegens de slechte gesteldheid van het Egyptisch leger in Arabie, de onderdrukte Sijriers aanleiding en moed gegeven, om het hoofd weder op te steken.

— Te Weenen waren den 17den Junij genoteerd: 5 pCt. Metall. 103 15/16, 4 pCt. 99 1/2; Bankactien 1375, 1375 1/2.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Zoo veel werk als er in *Beijeren* gemaakt wordt van schilder-, bouw- en beeldhouwkunst, zoo ongunstig luiden de berigten omtrent de beoefening van letteren en wetenschap aldaar. De Historische Vereenigingen, welke vroeger zoo veel ophef maakten, schijnen ingeslapen.

de boekhandel is in verval en tijdschriften voor den beschaafden stand vinden geen bijval. — Men schrijft uit *Weenen*, dat de Natuurkundige Wetenschappen onder den hoogen Adel aldaar sedert eenigen tijd talrijke beoefenaars tellen. Eene eerste plaats daaronder verdient de Baron VON HUGEL, die door zijne zucht tot het kweeken van vreemde planten gedreven, eene reis naar *Brasilië*, *Oost-Indië* en *Nieuw-Holland* heeft ondernomen, en wiens laatste berigten uit *Caschemir* waren. Reeds heeft hij verscheidene bezendingen van planten, zaden en zeldzaamheden gedaan, en bloeijen er vele vreemde planten, uit van overgezondene zaden gekweekt, in zijnen tuin. In de *Annalen des Wiener-Museums*, een tijdschrift, 't welk de *Annales du Musée d'histoire naturelle de Paris* tot voorbeeld genomen heeft, worden ook vele bijdragen gevonden van schrijvers, die tot den Adel behooren, en blijken geven van de Dier-, Kruid- en Delfstofkunde grondig te beoefenen.

RUSLAND. — Z. M. de Keizer heeft aan de Akademie van Wetenschappen te *St. Petersburg* eene som van vijftigduizend roebels verstrekt, tot bekostiging van een onderzoek naar het verschil der watervlakte van de Zwarte en Kaspische Zeeën. Een belangrijk wetenschappelijk vraagstuk zal hierdoor worden opgelost. Zoo als bekend is hebben de Europesche geleerden reeds voor eene eeuw getracht te bewijzen, dat de Zwarte Zee boven het waterpas van de Kaspische verheven is; doch over het eigenlijk verschil kon men het in 't geheel niet eens worden. De heeren FUSZ, SABLER en SAWITSCH, zullen nu van eenen bekwamen werktuigkundige vergezeld, ten bedoelden einde in de maand Julij naar de beide Zeeën eene reis ondernemen, welker duur men omtrent achttien maanden berekent.

GRIEKENLAND. — Onder de letterkundige ondernemingen van Grieksche drukpersen is ook eene verzameling van Treur- en Blijspelen in het Nieuw-Grieksch, gedrukt te *Hermopolis* op *Syra*. De eerste aflevering behelst eene zeer goede overzetting in proza van de *Aristodemo* van MONTI, welks overzetting ook op den Schouwburg te *Hermopolis* is vertoond. Te *Athene* is het eerste stuk uitgekomen eener verzameling Nieuw-Grieksche Krijgs- en Minne-liederen, deels tot de Grieksche volkspoëzij, deels tot de kunstpoëzij behoorende. Van de volksliederen worden echter de meeste reeds in de Verzameling van FAURIEL gevonden.

BELGIË. — Er is veel gesproken van zeker Handschrift, 't welk de Belgische Regering in *Londen* voor 4000 fr. heeft laten koopen en het oude gedicht *Reintje de Vos* in het Vlaamsch zeer volledig zou bevatten. Nu het Handschrift gekocht is, heeft men bevonden, dat het geenszins dat beroemde Oude Nederduitsche dichtstuk bevat, maar eene overzetting van allerlei laffe Vossenhistorietjes, welke destijds in menigte werden rondgedragen. Het is te denken, dat het Belgische Gezantschap te *Londen* menige aanmerking moet hooren, dat het zich aldus door een Vos heeft laten verschalken.

NEDERLANDEN. — Op de Vergadering van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap op Donderdag den 16 Junij is de gouden eerprijs toegekend aan twee prijsverhandelingen, zijnde de eene geteekend met de zinspreuk: *Ergo superstes ero*; ter beantwoording der vraag *over de verdiensten van* LAMBERTUS HORTENSIUS, VAN MONTFOORT, *als Geschiedschrijver*, en de andere met de zinspreuk: *Das Schöne zum Gute*, ter beantwoording der vraag *over den invloed van het gevoel van het schoone op de zedelijke volmaking der Menschen*. Bij de opening der biljetten, bleek schrijver van de eerste te zijn de Heer GREGORIUS MEES *A. Z.*, Regter-Plaatsvervanger te *Rotterdam*, Lid van het Genootschap; en van de tweede de Heer F. BAUR, Professor aan het Gymnasium te *Menz*. Ook is de zilveren eerprijs toegekend aan de verhandeling, geteekend: *Je sens, que la beauté visible me rapproche de la beauté invisible*, ter beantwoording van de gemelde vraag *over den invloed van het gevoel van het schoone op de zedelijke volmaking des menschen*. Als schrijver dezer verhandeling heeft zich doen kennen, en is bij opening van het biljet bevonden te zijn, de Heer P. H. TYDEMAN, Rector te *Tiel*, die ook daarna op de tweede Vergadering van het Genootschap op Zaturdag den 18 Junij tot *Lid* van het Genootschap is benoemd. Voorts zijn op de eerste Vergadering door den Voorzitter, den Hoogleeraar J. KOPS, plegtig uitgereikt de eerprijzen, toegekend aan de dichtstukken, vervaardigd op het Eeuwfeest der Utrechtsche Hoogeschool, te weten: 1) De gouden medaille aan den Heer Mr. B. W. A. E. SLOET TOT OLDHUIS te *Hengelo* in *Overijssel*. Het dichtstuk is door Z. Ed. voorgelezen tusschen het eerste en tweede deel der Cantate, gegeven den volgenden dag in de Jacobikerk te *Utrecht*. 2) De gouden medaille aan den Heer WILLEM HENDRIK WARNSINCK, BERNARDUS ZOON, te *Amsterdam*. 3) De zilveren medaille aan den Heer E. W. VAN DAM VAN ISSELT, te *Geldermalsem*, bij *Tiel*, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. — Gedurende het achtdaagsch Eeuwfeest van Utrechtsch Hoogeschool heeft aldaar ook eene Tentoonstelling plaats gehad van Schilderijen, bijeengebragt door de zorg van den Heer ESSER, ondernemer van publieke Tentoonstellingen, welke even druk bezocht werd als de Tentoonstelling van Planten op den 14 tot den 17den Junij, door het Utrechtsche Departement der Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij te *Utrecht*. Blijkens het proces-verbaal van de heeren Beoordeelaars dezer laatste Tentoonstelling, is als de zeldzaamste plant bekroond geworden die ingezonden, onder den naam van *Zamia Cycadifolia*, door den heer S. A. VAN LONTEREN; als de schoonste verzameling van op dit tijdstip bloeijende *Pelargonien* werd bekroond de collectie, ingezonden door Jonkvrouwe VAN GHESEL te *Zeist*, en voor de grootste verzameling bloeijende planten de collectie ingezonden door den heer G. DE GROOT, bloemist te *Utrecht*.

HET SACRAMENTSFEEST TE AIX EN TE MARSEILLE.

(Uit de *Alg. Augsb. Zeitung.*)

Geen volk ter wereld is uit zijn aard geschikter om voorstellingen te geven en op schouwspelen meer verzot, dan het Fransche. De laatste neiging is inzonderheid in het zuidelijk gedeelte blijkbaar, vooral bij processiën, die lievelings schouwtooneelen der geloovige menigte, de triomf der godsdienst of der geestelijkheid over het immerdurend woelen der ongeloovigen. Zoo stroomde gisteren (Zondag) eene ontelbare volksmenigte voor de groote processie te zamen, waarmede hier – voor de tweede maal sedert de Julij-revolutie – het sacramentsfeest geopend werd; geopend, zeggen wij, want in den loop dezer week houdt iedere parochie haren kerkelijken omgang. Ik kan mij niet onthouden eene korte schets van deze merkwaardige kerkelijke pracht te geven. Gendarmen te paard openen den stoet; eene menigte policie-beambten met hunne officiële sjerpen voorzien, maken links en regts baan; detachementen linietroepen met slaande trom volgen daarop; dan komen een aantal lieden, kerkvanen en gewijde beelden dragende; dan de os, den kop met bloemen bekransd, waarbij de leliën niet gespaard zijn. Op zijnen rug, met een prachtig kleed bedekt, zit een vier- of vijfjarig knaapje, met een lamsvel bekleed, *Johannes* den dooper voorstellende; een aantal vrouwen houden den heilige bij de hand en ondersteunen hem; een soldaat houdt den staart van den os vast; twee jonge knapen, in eene kleeding uitgedoscht, waarbij het antieke op de zeldzaamste wijs het moderne tegenovergesteld wordt (de een in een hedendaagsch costuum met vederen opgetooid, de andere in eene soort van druidengewaad) leiden den os bij den teugel voort. De gezegde os heeft reeds in de vorige week zijne opwachting in het prefectuur gebouw gemaakt; hij werd ook voor den bisschop gevoerd; hij heeft duizend bijzondere huizen gelijkvloers, zelfs kamers op de eerste of tweede verdieping — men legt planken op de trappen om het opklimmen gemakkelijker te maken — met zijne tegenwoordigheid vereerd; en mogt hij ook hier en daar van het genotene zigtbare sporen hebben achtergelaten, geen scheldwoord heeft hij daarvoor van de goede geloovigen, maar lof en dank ingeoogst, als welke daarin, naar eene zeker uit den ouden tijd overgeërfde meening, gunstige voorteekenen zien. Na den os komen in de reinorde, de zwarte, de witte, de blaauwe boetedoeners en Lazaristen, met hunne tot op de knieën hangende roozenkransen. Elk van deze strenge broederschappen heeft hare eigene hoornblazers en zangers, die van tijd tot tijd lofzangen aanheffen, terwijl men onder de bejaarden eene menigte kinderen ziet in blaauw, wit en zwart boetgewaad. Nu volgen verscheiden honderden levieten, te weten: knapen in een wit oostersch opperkleed, met een rood of blaauw gewaad daaronder, het hoofd gepoederd en bekransd, met palmtakken in de hand, die veel naar eenen tyrsusstaf gelijken. In het midden dezer jeugd gaan de *frères ignorantins*, hunne leermeesters en voorbeeld; dan een legioen priesters, waaronder een groot getal knapen als priesters gekleed; eene schaar van leeken, die naar het Hoogwaardige gekeerd, schoon het nog verre achter is, regelmatig, hunne wierookvaten zwaaijen; terwijl anderen bloemen strooijen; hen volgen de stadspastoors met hunne vikarissen; de heeren van het domkapittel met in goud gestikte overkleederen, wier lange slippen koor- en weesjongens dragen; de bisschop van Ikosien met vaste hand het H. Sacrament dragende; de maire en eenige leden van het stedelijk bestuur, ten laatste gendarmen te paard, opdat de trein besloten worde gelijk zij geopend is.

In Aix ziet men bij hetzelfde feests nog eenige overblijfselen van eene soort van allegorische voorstellingen, die de goede koning *René*, tegen het einde der 15de eeuw (1476) invoerde, naar het voorbeeld der zoogenaamde *mystères*, die aan het hof van *Karel VII* plaats hadden. Den dag vóór het feest kon men den geheelen zamenhang der oud-grieksche mythologie in Aix aanschouwen. Alle goden van den Olympus en den Hades zag men daarbij verschijnen; de schikgodinnen besloten den trein. Op het feest zelf traden de hoofdpersonen van het Oude en Nieuwe Verbond op, *Mozes* en *Aaron*, midden onder een zwerm roekelooze Israeliten, die het gouden kalf aanbaden; de koningin van Seba danste voor *Salomon* enz.; *Judas* met de beurs; *St. Christoffel* met het kind Jezus; *Christus* zelf, in wit gewaad, met een' strik in plaats van met een' gordel om het lijf, onder den last van het kruis zuchtende; daarbij geheele benden groote en kleine duivels, groepen van bezetenen, stafdragers, dansers, enz. Achter de geestelijkheid en den troonhemel, volgde de schrikgedaante van den dood, met zijne alles nedervellende zeis. In dier voege, slechts met eenige veranderingen, werd de Sacraments-processie in Aix na de eerste revolutie onder het keizerrijk gevierd; later, in 1814, gaf men aan den hertog *van Artois*, en in 1823 aan den hertog *van Angoulême* staaltjes dezer feest-omgangen, naar den ouden herkomen.

HET BAGNIO TE KONSTANTINOPEL.

Een Engelsch nieuwsblad geeft de volgende beschrijving van het bagnio te Konstantinopel, getrokken uit een' brief van deszelfs correspondent aldaar.

» De opsluiting van den heer *Churchill* in het bagnio verschafte mij gelegenheid om het inwendige van dien vermaarden kerker te bezigtigen, die op dit oogenblik ongewoon vol is, dewijl zich ruim 700 personen binnen deszelfs muren zien besloten. Al deze ongelukkigen zijn geene booswichten. Van de troepen van den beruchten *Kadikiran* zijn nog omtrent 450 in wezen; de overige zijn weggestorven. Voorts bevinden zich in die gevangenis acht Egijptische krijgsgevangenen, die nu bijkans drie jaren geleden op *Ibrahim* Pacha's leger waren gevangen gemaakt. Men vindt daar 17 Samioten, wier eenige misdaad hierin schijnt te hebben bestaan, dat

zij voor hunne belangen waakten en verlangden, dat er rekening zoude worden gedaan van het geld hetwelk door hun eiland was opgebragt, voor dat zij in nieuwe arbitraire eischen wilden toestemmen. Er zijn ook Turken van onde invloedrijke familien, die op deze wijze uit de voeten worden gehouden. De overigen zijn meerendeels moordenaars, dieven en andere dergelijke boosdoeners. Niets dan dwingelandij schijnt over de gevangenen te worden uitgeoefend, en hunne verblijfplaats gelijkt meer eene stad dan eene gevangenis. Gedurende den dag worden eenige van de minst begunstigden naar het tuighuis gezonden om te arbeiden; de overigen zwerven rond, rooken hunne pijp, drinken koffij, spelen kaart, enz. den geheelen dag. Voor zonsondergang worden zij naar het bagnio teruggedreven, hetwelk eigenlijk gezegd het gebouw is, waar zij gedurende den nacht worden opgesloten. Alle eenmaal daar binnen zijnde, worden de deuren in- en uitwendig gesloten, en geeft een ieder zich alsdan aan het meest ongebonden leven over; niets dan luidruchtig zingen, dansen, twisten, vloeken wordt daar gehoord, terwijl van tijd tot tijd het rammelen der ketenen de plaats verraadt, waar zij zich bevinden. In slaap te geraken is volstrekt onmogelijk, ten minste wat de nieuw aangekomenen betreft, en zelfs indien het gerammel der boeijen of het helsche gedruisch des gevangenen zulks toeliet, zou de menigte van ongedierte, als rotten enz. genoegzaam zijn om dit te beletten. Ongeveer een uur nadat de heer *Churchill* in den kerker was gebragt, kwam men hem zeggen, dat hij vrij was, waarop hem de ketenen werden afgenomen; doch er schijnt eene misvatting te hebben bestaan, want hij bevindt zich thans in den kerker voor eenen onbepaalden tijd. Zijne misdaad was, dat hij, in den gesloten jagttijd jagende, eenen Turkschen knaap met eenige hagelkorrels, hoewel niet doods gevaarlijk, had getroffen. Daarop werd hij, gelijk men weet, door eenige Turken half dood geslagen, in plaats van het regt zijnen loop te laten, en vervolgens in den kerker gewo pen."

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 24sten Junij.*

TARWE. — Met weinig handel aan consumptie: 131, 133 ℔ puike witbonte Poolsche *f* 252, 255; - 130 bonte dito *f* 208; - 132 O. Groninger *f* 185.

ROGGE. — Prijshoudende: 116 ℔ O. Pruiss. *f* 154 bij gerijf; - 117 dito *f* 156 bij partij; - 119 Monsters in Entrep. *f* 125.

GARST. — Ruim prijshoudende: 105 ℔ Vriess. winter *f* 132; - 112 N. Wismar *f* 148; - 115 jarige Holst. *f* 145.

HAVER. — Tot lager prijs op partij verkocht: 91 ℔ Fijne *f* 89; - 88, 96 Dikke *f* 83, 92; - 80 Voer *f* 72; - 76 dito *f* 66; - 82 dito *f* 74.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 Junij) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 56⅞, ⅛; dito 5 pCt. 102⅞; Kansbill. 24⅞, $\frac{15}{16}$; Amortisatie-Syndik. 4½ pCt. 97$\frac{15}{16}$, 98; dito 3½ pCt. 81⅛; Ardoins £ 85, 43$\frac{11}{16}$, ⅞, $\frac{7}{16}$; Passieve 13½, $\frac{5}{16}$, ⅜; Metall. 100⅛; Braz. 87½, ⅞; Columb. 22¼; Peruan. 18$\frac{5}{16}$; Mexik. 6 pCt. 5⅜; Enk. Bl. Grieken 24½.

*** GETROUWD:

J. H. H. DE POORTER,
Med. Chir. et Artis Obstr. Doctor
en
M. E. BEUKMAN,
Wed. B. GILLIS.

'S HERTOGENBOSCH,
den 24. Junij 1836.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen *ZOON*, M. H. C. BANCK, geliefde Echtgenoote van

ZALT-BOMMEL,
den 22. Junij 1836.

C. J. VAN BERGEN,
Officier van Gezondheid, 2e Klasse.

*** M. C. CRANEN heeft de eer bij deze te berigten, dat hij de door hem aangekochte HUIZINGE, staande in de Veemarktstraat, Wijk A, N°. 518, hier ter Stede betrokken hebbende, door ruimere inrigting, zich vindt in staat gesteld, *Fabrieksgewijze* te werken; terwijl een aanzienlijk Assortiment van naar den laatsten smaak vervaardigde GOUDEN- en ZILVERWERKEN alsmede HOROLOGIEN bij hem voorhanden en verkrijgbaar is; wesbalve hij, met aanbeveling van het geëerde Publiek op de civielste en soo veel als hem is, volkomenste wijze te zullen bedienen, zich op nieuw zijnen veelgeachte begunstigers aanbeveelt.

BREDA, 25. Junij 1836.

*** Een fatsoenlijk jong mensch, oud 23 jaren, behalve zijn grondig Hollandsch, in 't Fransch en Hoogduitsch niet onervaren, ruim 8 jaren in het vak van Koophandel, Ondernemingen, Expeditien, Commissien, Boekhoudingen en tevens Reiziger voor diverse artikelen, in de provincien Noord-Braband en Gelderland geweest, zag zich gaarne met Julij wederom geplaatst in betrekking als BEDIENDE, bij een Koopman, Fabriek, Weduwe of bij een of ander goed Kantoor, tegen gering salaris, als werkzaam en bekwaamheden hem verdienstelijk worden geacht; kunnende van Soliditeit, Onderrigting in Kantoor- en Koopmans-wetenschappen de noodige informatien produceren. Iemand hierop reflecterende, adressere zich met franco brieven onder letter R. N. bij de Uitgevers dezer Courant.

*** Het Roomsch-Katholijk Kerkbestuur van Lieshout, Kanton Gemert, arrondissement Eindhoven, is voornemens, onder nadere goedkeuring, door het ministerie van den Heer Notaris VAN KEMMENADE, in het openbaar aan te besteden:

Het BOUWEN eener NIEUWE KERK, waarvoor de benodigde Materialen door aanbesteders ter plaatse zullen worden geleverd.

Deze besteding zal geschieden in een Perceel, bij inschrijving en opbod, ten huize en herberge van de Kinderen VAN OSCH, te Lieshout voornoemd, op Woensdag den 6den Julij 1836, voormiddag om tien ure.

Bestek en konditien liggen ter inzage ten huize van de Kinderen VAN OSCH.

TE KOOP:

Een RIJ-PAARD, dat kan ingespannen worden, zijnde een *Vos*, *Ruin*, en zes jaren oud. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

DE DIRECTIE DER
'S HERTOGENBOSSCHE
STOOMBOOT-SOCIETEIT

maakt bekend, dat met goedkeuring van Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, het vertrek van 's HERTOGENBOSCH op ROTTERDAM, zijnde *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, door den lagen waterstand, in plaats van des morgens ten negen ure, tot nadere aankondiging zal blijven plaats hebben des morgens ten *acht* ure; zijnde daarmede reeds den 13den dezer maand, een aanvang genomen.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,
wordt Ingeteekend op de volgende Nieuwe Fransche Werken:

I. *Le Magasin Pittoresque*, pour 1836. Prix . . . *f* 2,75.

II. *Abrégé de Géographie*, rédigé sur un nouveau plan, d'après les derniers traités de paix et les découvertes les plus récentes. Par *Adrien Balbi*. Ouvrage Adopté par l'Université. Troisième édition, revue, corrigée et augmentée d'une table générale alphabétique, et de cartes géographiques.

Il paraitra en douze livraisons d'un nombre de feuilles indéterminé, qui coûteront chacune seulement 80 cents; *franco par la poste* 65 *Cs.*

III. *Journal de la Jeunesse*. 1 beau volume gr. in-8°. papier vélin satiné, avec figures. Prix de l'année . . . *f* 6,00.

IV. *Journal du Chant*, pour 1836. Recueil publié par cahiers mensuels, contenant chacun 4 jolis et nouveaux morceaux de chant. Prix . . . . *f* 3,50.

V. *Dictionnaire Universel du Commerce*, de la Banque, des Manufactures et des Marchandises, contenant l'état actuel du commerce et de l'industrie de toutes les nations commerçantes et des principales villes de commerce dans toutes les parties du monde; les importations, exploitations, les produits naturels et industriels de chaque pays, les qualités des marchandises, les fraudes qui se commettent dans leurs ventes. Deuxième édition.

Il paraitra par livraison de deux feuilles, contenant chacune plus de 135.000 lettres, et ne coûtera aux souscripteurs que 15 Cents la Livraison; *franco par la poste* 18 *Cents*.

VI. *Dictionnaire des Dictionnaires*, ou Vocabulaire Universel et complet de langue Française, édition classique indispensable aux étrangers qui veulent étudier la langue Française. En 2 gros vol. gr. in-8°, imprimés en caractères neufs sur bon papier vélin satiné. Prix . . . . *f* 10,80.

VII. *Flore des Serres et Jardins de l'Angleterre*, présentant toutes les plantes récemment introduites en Angleterre, et qui font successivement connaître les ouvrages périodiques publiés sous les titres, de Botanical Magasine, Botanical Register, British Flower Garden. Recueil publié sous la direction de *M. Drapiez*.

Le prix de l'abonnement annuel est de 24 florins payables par semestre avec la livraison de janvier et avec celle de juillet.

VIII. *Dictionnaire Géographique Universel*, sous le rapport de la géographie physique et politique, de l'histoire, de la statistique, du commerce, de l'industrie, etc. etc. Deux gros volumes grand in-8°. Imprimés en caractères neufs, sur bon papier satiné. Prix . . . . *f* 12,00.

IX. *Géographie Universelle et Complète*, ou Description Générale de la terre, complet en un gros vol. in-32° (format de poche) et en petits caractères, avec 2 cartes, contenant la matière de plus de 6 vol. in-8°. Prix . . . . *f* 3,00.

X. *Oeuvres Chirurgicales complètes* de sir *A. Cooper*, par *E. Chassaignac et Richelot*. Cet ouvrage sera complet en 10 livraisons, chaque livraison revient à . . . *f* 0,65.

XI. *Muséum Littéraire.* — Collection des meilleurs ouvrages de la littérature moderne. Le muséum littéraire est imprimé sur beau papier vélin, format in-8° ou in-32, au choix des souscripteurs. Au prix de quarante cinq Cs. le Vol. Chaque volume est orné d'une couverture imprimée, avec luxe. On souscrit pour un trimestre composé de 12 volumes, coûtant ensemble 5 florins 20 cents; au lieu de 90 francs, prix des éditions originales.

XII. *La Mosaïque* ou le livre de tout le monde, et de tous les pays. Troisième année. Prix . . . . *f* 3,20.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.